

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: BORDÁSNÉ MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Általános Iskola, Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSZÉ NYAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó első világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2016/17.
KÖRZETI FORDULÓ
5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár
SZŐCSNÉ ANTAL IRÉN általános iskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik szóba lehet egy hárombetűs főnevet beírni úgy, hogy egy női keresztnévet kapjunk?
(A) *K ... a* (B) *E ... ő* (C) *I ... a* (D) *V ... g* (E) *Gy ... i*
- Melyik szónak van csak *a* magánhangzót tartalmazó rokon értelmű párja?
(A) *paszuly* (B) *fejfedő* (C) *spenót* (D) *zsineg* (E) *utasítás*
- Móra Ferenc *Kincskereső kisködmön* című regényének egyik fejezetéből idéztünk egy mondatot. Ám nehezítésül kihagytunk belőle néhány magánhangzót. Pótoljátok ezeket, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
*A vil_gb_l pedig csak annyit l_ttam ezen a t_len,
amennyit a j_gbe karc_lt bet_kön keresztül l_tni lehetett.*
(A) Minden hiányzó magánhangzó hosszú. (B) A mondatban öt főnév van.
(C) A mondat szavai közül 4 vegyes hangrendű. (D) Minden ige múlt idejű.
(E) Az idézett fejezet címe: *Hogyan tanultam meg számolni?*
- Mit tesz az, akire azt mondják, hogy „*húzza a lóbórt?*”
(A) *Fél a ló hátán.* (B) *Fájdalmat okoz valakinek.* (C) *Jól betakarózik.*
(D) *(Horkolva) alszik.* (E) *A fáradságtól alig vonszolja magát.*
- Jelöljétek meg a magyar népmeséket!
(A) *A kis hableány* (B) *A csillagszemű juhász* (C) *Holle anyó*
(D) *Kacor király* (E) *Az égig érő fa*
- Szókirakó. Az összes helyesen írt szó kezdőbetűiből újabb szavak rakhatók ki. Mit jelenthetnek ezek?
duhaj, nyúltyó, erjed, sújos, zsivaly, rejtély, őrzöng
(A) *kisebb vár* (B) *győztes* (C) *ostoba*
(D) *fák és vadak élőhelye* (E) *ránc*
- Melyik közmondás vagy szólás helytelen?
(A) *Néma gyerekeknek anyja sem érti a szavát.* (B) *Sok kicsi disznót győz.*
(C) *Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!* (D) *Ki mint vet, úgy alszik.*
(E) *Egyik tizenkilenc, a másik húsz.*
- Mely betűsorból rakható ki egy állatnév? (Minden betűt fel kell használni.)
(A) *A I O L N P T* (B) *A A A É G M R R T* (C) *A I O G L L R*
(D) *Á I U L N P T* (E) *E E É D N R V*

- Melyik felsorolásban szerepelnek csak azonos szófajú szavak?
(A) *könyvből, kertek, bejárat, rokona* (B) *lesz, kell, lehet, gyere*
(C) *hetedik, sokat, tized, nagy* (D) *kedves, szorgos, szép, jóság*
(E) *zord, sivár, kietlen, család*
- Összetett szavak előtagjait soroltuk fel. Jelöljétek meg a lehetséges utótagokat! (Az utótagnak elég csak az egyik előtaggal értelmes szót alkotnia.)
könyv- köd- köz- kör-
(A) *-tánc* (B) *-érdek* (C) *-lámpa* (D) *-moly* (E) *-menet*
- Alkossátok meg az összes lehetséges értelmes szót egy-egy magánhangzó betoldásával, majd jelöljétek be az igaz állításokat!
p_rt
(A) *6 szót biztosan lehet alkotni.*
(B) *A szavak mindegyike főnév.*
(C) *A szavak mindegyikén tárgyrag található.*
(D) *Az egyik szóalaknak két különböző jelentése is van.*
(E) *Van köztük olyan szó, amely végén a -t a múlt idő jele.*
- Weöres Sándor *Varázsének* című verséből idézünk egy versszakot. Mit jelent a benne szereplő **lajtorja** szó?
*Csibiri csibiri
bojtorján
lélek lép a
lajtorján.*
(A) *ajtó* (B) *csillagösvény* (C) *lejtő* (D) *létra* (E) *padlás*
- Melyik lehet felszólító módú ige?
(A) *kezd* (B) *mondja* (C) *legyen* (D) *metszünk* (E) *bántja*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Pótoljátok a magánhangzókat az alábbi rokon értelmű szópárokban! A helyesen kiegészített párokat írjátok a válaszlapra!

sz . v . ly . s – ny . j . s

r . t . rt . – d . lyf . s

l . d . r . g – l . fr . l

p . rk . d – p . tym . ll . k

f . lk . gy . lm . – f . ln . t . s

h . s . g – k . n . k . l .

. l . m . zs . . – h . r . pn . v . l .

. rd . tl . n – j . k . r .